

járatái felé meneteljetek – mondotta – hanem a magyar szívek felé is. Paloták és kunyhók felé. Adjatok nektek munkát, hogy párotokkal legyen fejeteket hol lehajtanotok. Ne felejtsetek, hogy én ma itt ezt a zászlót végérvényesen úgy sem avathatom fel, nektek kell azt igazán felavatnotok, hogy újra Vereckén tűzhessék ki és újra az Adria partján lenghessen. Beszéde után a zászlóanyák, dr. Ditrói Gáborné, dr. Bartók Györgyné és dr. Gelei Józsefné bontották ki a zászlót. Elsőnek dr. Ditrói Gáborné verte be a zászlószöveget e szavakkal: „Árpád lelke vezesse e zászló alá tömörült ifjúságot”.

Szegedi Napló XII. (1936) május 5. 2. oldal

408. A Turul Szövetség küldöttsége a főispánnál

A Turul Szövetség szegedi kerületének vezérsége kedden délelőtt megjelent vitéz Imecs György főispánnál. A küldöttséget dr. Kiss Albert egyetemi tanár és dr. Gyurki Gyula vezette. A főispánt dr. Kiss Albert üdvözölte, kérve őt, hogy „nyújtsa segítő kezét a Turul Szövetségnek, és támogassa ezt a faji alapon álló és kizárólag magyar nemzeti célokért küzdő ifjúságot.” A főispán kijelentette válaszában, hogy a „kormány és annak elnöke, Gömbös Gyula, mindig nagy figyelemmel kísérte a Turul munkáját, s mert annak célkitűzéseit helyesnek tartja, ezért számíthat a megértő támogatásra.”

Délmagyarország XII. (1936) május 7. 7. oldal

409. Szent István Bajtársi Szövetség avató dísztábora

A Szent István Bajtársi Szövetségszerdán este avató dísztábort rendezett a Hungária Szálló dísztermében. A dísztábort Gyánti István kerületi fővezér nyitotta meg, majd Iványi Béla dr. egyetemi tanár, kerületi fővezér üdvözölte a fővárosi vendégeket és a megjelenteket. Széchenyi József gróf, országos fővezér mondott ezután beszédek, melyben arra hívta fel az avatandók figyelmét, hogy tartsanak ki híuen a legitim magyar királyság mellett, s ez ügyben rámutatott arra, hogy magyar jövőt csak keresztény eszme alapján lehet építeni.

Ezután történt meg a dominák, dominusok, leventék és apródok ünnepélyes avatása, majd Sulyok Dezső dr. országgyűlési képviselő tartott előadást, azt hangoztatva, hogy csak meggyőződéses, s nyíltan kiálló harcosok tudják a szövetség céljait diadalra vinni.

Az avató dísztábor imával ért véget. Ezután kétszáz terítékes társas vacsora következett.

Szegedi Új Nemzedék XVIII. (1936) május 21. 6. oldal

410. Fajpolitika a Duna völgyében

Ma divat idegen országokból importált jelszavakat hangoztatni és ezeréves, mélységesen szent hagyományokat elárulni, hűtlenül elhagyni. Nagyon sokan szajkó módjára, minden kritika nélkül kürtölik széjjel e honban, hogy mit

hallottak a határokon túl, ha esetleg jártak ott, és minden vizsgálódás nélkül teszik magukévá a hangoztatott elveket, mert az „új és modern”. Az ifjúság komolyan gondolkodó rétege pedig elámul azon a végtelen naivságon, ami ilyen tekintetben szemei előtt lefolyik. A liberális eszméknek hazánkban való elterjedésekor is ugyanez volt a kórtünet. A mindenáron újat mondani vágyók hintették szanaszét a liberális konkolyt, s ma aratunk...

Bőséges a termés, túl sok is volt a jóból, s ma átkozzuk azokat, akik nyakunkra hozták a liberalizmus áldásait. Vigyázzanak hát a mindenáron újat mondani akarók, hogy így ne járjanak. Márpedig ez lesz a sorsuk azoknak is, akik elhagyják a Szent István-i Magyarország gondolatát, s hirdetik „a magyar vér kultuszát.” Nem elég, hogy Magyarországon különbségek lesznek katolikus és protestáns, legitimista és királpárti, NEP-ista és ellenzéki és még Isten tudja hányféle magyar közt? Nem elég, hogy az amúgy is már feldarabolt magyar nép száz jelszóval küzd egymás ellen, most sipeki Balás Károly egy. nyug. r. tanár a „Bajtárs” hasábjain keresztül „a magyar faj és magyar vér kultuszát” hirdeti mint új jelszót, s a nemzetnek ezzel a legújabb osztályozásával újabb támadást követ el az amúgy is gyenge magyar egység ellen.

Eddig ilyen eszméket nálunk csak a fantaszták és a „Turáni Roham” hirdetett. Most azonban úgy látszik, hogy ez az álom, mely nálunk politikai jelszónak is rossz, túlnő eddigi keretein. Ezt pedig meg kell akadályoznunk minden eszközzel, mert mi magyar fiatalok nem akarunk újabb Trianont és nem akarunk Magyarországra zúdulni engedni egy olyan tant, amely megfelel egy nemzetiség nélküli Németországnak, de semmi jót nem hozhat nekünk, magyaroknak, akik úgy a Nagymagyarországon, mint csonkaságunkban testvéri szeretettel kell, hogy lássuk a nemzetiségeket. A fajiság kultusza, a vér mítosza nemhogy csak ezeket idegeníti el tőlünk, hanem érthető megbotránkozást szül azokban is, akiknek nem folyik ugyan „tisza turáni vér” az ereikben, de szívükben, gondolkodásukban és tetteikben inkább magyarok, mint némely fajturáni.

A magyar faj és magyar vér kultuszát már csak azért sem kifizetődő nálunk hirdetni, mert unos-untalan meg kell tagadnunk nemzetiségeinket. S ha következetesek maradunk a tanár úr által hirdetett elvekhez, akkor – szerény véleményem szerint – a következők egy cikkben nem férhettek volna meg: „a magyar faj és a magyar vér kultuszát is hirdetem itt, a szabadság ünnepén...”. Nem sokkal alább azt állapítja meg, hogy „a magyar vér a történelem utóbbi folyamán felhígult, mégpedig a nem igazán szabad népekből hozzánk származott, bár egyébként jóra való elemekkel.” És ezek után a cikk végén többek között a következőket mondja: „Ebben az ünnepélyes órában felettetek lebeg a nemzeti dal halhatatlan költőjének leke”.

A tanár úr elfelejti, hogy a magyar faj és a magyar vér kultuszával összeegyeztethetetlen az, hogy Petőfit magunkénak valljuk. Márpedig kijelentem, hogy a vér mítoszának ködös ideológiájáért nem fogunk lemondani sem Petőfiről, sem

Prohászkaról, sem annyi más igaz magyarról, mert nem magyar vér folyt az erekben. **Valljuk, hogy akinek a szíve és a lelke magyar, az hozzánk tartozik.** És ha a vér kultuszát egyetemi katedra tulajdonosa hirdeti, akkor is van bátorságunk megmondani, hogy az előbb leszögezett elveinket nem adjuk fel.

A faji gőg hitvallása, ha következetes akar maradni önmagához, akkor kell, hogy vallja azt az örültséget is, amit Wilhelm Stapel nemzeti szociális érzelmű evangélikus teológus *Der christliche Staatsmann* c. művében hirdet: „Mi németek vagyunk, akár kisebbség, akár többség, s mint németek, mi vagyunk az elsők. Ha egész Lengyelországban csak két német lakna, akkor ők többet tennének ki, mint a lengyel milliók, mert ők németek. A rangot nem a szám és a tömeg határozza meg, hanem a létnek minősége, más szóval a történelem. Nem a németek számáról van szó, hanem a rangjukról. Csak a németektől vezetett Európa válhatik békés Európává. Ha mienk a főhatalom, s a német embert Európa bármely népében és országában elsőnek ismerik el, csak akkor fog megint eljönni a béke erre a szétszakított földrészre. Mi a többi népet népiségében nemcsak, hogy meg fogjuk hagyni, hanem a népiségüket ápolni fogjuk, mert szeretjük az eredetiségnek tarka telítettségét. Mi a többi nép gazdaságát elő fogjuk mozdítani, mert az ő jólétük a mi erőnk. **De egyet követelünk: az uralmat. Ahol nem engedik át nekünk a hatalmat, ott ki kell vívnunk. Mert mi nem vagyunk másokkal „egyenlők”, hanem mi németek vagyunk!**”

Lám, professzor úr, ezzel jár a faj és vér kultusza. Mi pedig ebből nem kérünk. Húek kívánunk maradni ahhoz a magyarság gondolathoz, amit Prohászka Ottokár képviselt, és amit ő is az ezeréves magyarságból merített. A Szent Jobb még ép, és mi ettől az áldott kéztől elszakadni nem akarunk. Krisztus evangéliumát nem kívánjuk felcserélni a test és vér evangéliumával.

Igen sajnálatra méltó, hogy a tanár úr nem ismeri a felvidéki magyarságnak aggodalmait a szudétanémet előretöréssel kapcsolatban. Mert ha ismerné, akkor a szabadság ünnepe alkalmából mást kötött volna az ifjúság szívére. A józanul felfogott magyar önérdek is azt követeli, hogy a fajimádó hipernacionalista nemzeti szocializmus a nemzetiségi Magyarországon ne találhasson az elismerés talajára. Kell, hogy gondoskodás történjék arról, hogy Magyarországon ne a kisebbség legyen az uralkodó és vezető elem, de vallom, hogy a kisebbségnek is meg kell adni a lehetőséget arra, hogy az államalkotó tevékenység munkájából kivegyje az őt megillető jogos részt. A magyar föld elsősorban természetesen a becsület magyarnak teremjen kenyeret, de keresztény testvéri szeretettel nyújtson ebből a kenyérből az arra rászorulóknak is.

Isten mindent betöltő szeretete kell, hogy uralkodjon bennünk ilyen kérdések tárgyalásánál is. Márpedig a faji felfogás hirdetése ennek a szeretetnek a tagadása, mert nem alkalmas arra, hogy az egyénekben a faji közösségen kívül más közösségek tudatát is ébren tartsa. A katolicizmus hirdeti az emberi nem közösségét, az egyenlőséget és az egyetemességet. Ezzel pedig szöges ellentétben áll a faji

felfogás, amiből következik annak katolikusellenessége. Vigyázzunk tehát akkor, ha külföldön bevált eszmék hirdetéséről is van szó! Előbb szűrjük át azokat a mi sajátos adottságainkon, és csak ami megfelel, ami beilleszthető nemzeti fejlődésünk történetébe, azt ajánljuk ifjúságunknak.

Miklósi László

Délvidéki Ifjúság I. (1935–1936) 9–10. szám (május–június) 3–4. oldal

411. A zsidó kérdéshez

„Ne bántsd az izraelitát, – de küzdj a zsidó ellen!”

Föltétlenül kiáltó ellentmondásnak látszik ez, de a látszat néha csal. De fel kell vetni a kérdést ilyen szempontok szerint is, mert társadalmunk – amint észre lehet venni – nemcsak objektív meggyőző erők hatása alatt fordult a zsidóság ellen, hanem – és főképpen – szubjektív intuíciók által indítatva, antiszemitának nevezi és neveztetni magát. Ennek logikus következménye az, hogy olyan jelzót vindikál magának, mely egyrészt legkevésbé sem válik díszére, mert a szó a maga legmélyebb értelmében véve kereszténytelen eszmét testesít meg, és másrészt olyan dologért ítéli el, amiről az vagy nem tehet, vagy nem követett el!

Tény az, hogy mindannyian úgy érezzük, hogy e náció ellen harcolni kell. De hogy tegyem ezt anélkül, hogy ellentétbe ne kerüljek a szeretet isteni parancsával. Hogy gyűlöljem ezt a reánk csimpszkodott társaságot, hogy egykor Isten el ne ítéljen, mert nem szerettem felebarátaimat! Vagy az Isten azt akarja, hogy szeressem azt, s ne bántsam, aki életemre tör, aki hazám főnnállását veszélyezteti? Az egész kérdés megoldása egy éles distinctio, mondta valamelyik nap az egyik jó barátom, akivel e kérdéstről vitáztam: más az izraelita és más a zsidó. Aki ezt a megkülönböztetést elmulasztja, az feltétlenül tévedni fog, és egész törekvése célját veszti. Mert mi az egész törekvés fő célja? A társadalom megmentése és megnevesítése. A kérdés felvetése és megvitatása csakis ebből az egyetlen szempontból lehet jogos és időszerű.

Kit értünk mi izraelitán? Azt az embert, aki teljesen jóhiszeműleg hűségesen szolgálja, vagy legalábbis őszintén akarja szolgálni Jahvet. A törvényt, amit a Sínai-hegyen kapott élete, erkölcsse zsinórmértékéül veszi, szentnek tartja. Ez az ember izraelita néven feltétlenül tiszteletet érdemel, mert megtartja az isten pozitív ószövetségi parancsait, amelyek tökéletesen magukban foglalják azokat a természettörvényeket, amelyek nélkül eszes ember nem élhet társadalmi életet. Hogy aztán az ószövetségi igazságosság rendjén felül álló keresztény szeretet rendjének alapjaihoz nem tudott eljutni, azt nem lehet egyetlen jóhiszemű izraelitának sem rovására írni. Ez nemcsak szeretetlenség, de igazságtalanság is lenne a részünkről. **Az Isten törvényeit megtartó izraelitát tehát embertestvérként kell szeretnünk.**